

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. juni 2014
Kontor: Kontoret for Humanitært
ophold og udsendelser
Sagsbeh: Dorthe Lønberg Kania
Sagsnr.: 2013-0032-1024
Dok.: 986007

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 136 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 27. november 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra medlem af Folketinget Pernille Skipper (EL).

Spørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2012-13, jf. UUI Alm. del – spørgsmål nr. 577, der blev foreløbigt besvaret den 26. september 2013.

Karen Hækkerup

/

Thomas Tordal-Mortensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 136 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

”Hvilke overvejelser har Rigspolitiet og Justitsministeriet gjort sig om ansvaret for afviste asylansøgere, mens de under udsendelse befinder sig i et privat sikkerhedsfirmas varetægt, og hvilke procedurer var kontraktligt aftalt med det firma, der frem til 2011 stod for tvangsmæssig udsendelse af afghanere via Frankfurt, i situationer, hvor asylansøgeren under udsendelsen blev syg, kom til skade, gjorde skade på sig selv, forsøgte eller begik selvmord eller afgik ved døden som følge af private sikkerhedsmedarbejders volds- eller magtanvendelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Den 18. oktober 2004 blev trepartsaftalen mellem Danmark, Afghanistan og UNHCR om tilbagetagelse af afghanske statsborgere, herunder afviste asylansøgere, undertegnet. Aftalen, der trådte i kraft ved undertegnelsen, afløste en midlertidig aftale fra november 2002, hvorved Rigspolitiet fik mulighed for at forelægge sager for de afghanske myndigheder med henblik på fastlæggelse af identitet og nationalitet.

Efter ikrafttrædelsen af tilbagetagelsesaftalen blev de første to af de accepterede afghanske statsborgere udsendt under ledsagelse til lufthavnen i Kabul i januar 2005.

På baggrund af den ene af disse ledsagede udsendelser, hvor udlændingen blev fulgt af tre danske polititjenestemænd, indberettede det danske repræsentationskontor i Kabul den 10. januar 2005, at såvel de afghanske myndigheder som UNHCR og IOM (International Organization for Migration) langt ville foretrække, at de danske ledsagere ikke fulgte med helt til Kabul. Der blev i den forbindelse henvist til, at det afghanske grænsepoliti ikke umiddelbart havde forståelse for, at eskorte af danske politibetjente var standardprocedure i Danmark ved tvangsmæssig udsendelse af afviste asylansøgere, når der ikke nødvendigvis var tale om kriminelle. Der blev endvidere henvist til, at Storbritannien kun ledsagede til en transitdestination, hvor de pågældende afghanske statsborgere blev overgivet i Ariana Afghan Airlines' varetægt.

Indberetningen fra repræsentationskontoret blev drøftet mellem de relevante danske myndigheder, og det blev besluttet at

lade repræsentationskontoret undersøge mulighederne for, at Danmark kunne få en tilsvarende ordning med Ariana Afghan Airlines.

Den 25. april 2005 indgik repræsentationskontoret i Kabul herefter en aftale med Ariana Afghan Airlines, der indebar, at dansk politi – i samarbejde med tysk politi – kunne overdrage de pågældende afghanske statsborgere til sikkerhedspersonale fra Ariana Afghan Airlines i lufthavnen i Frankfurt, således at sikkerhedspersonalet varetog ledsagelsen i flyet fra Frankfurt til Kabul. Det fremgår af aftalen, at Ariana overtog ansvaret for de pågældende, når de var kommet ombord på flyet. Ordningen har været omtalt i Rigspolitiets offentliggjorte redegørelser for status på udsendelsesområdet, første gang i redegørelsen fra oktober 2005.

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på tilbagetagelsesaftalens afsnit 14, der vedrører ”Sikker hjemrejse”, og som har følgende ordlyd: ”Ved implementeringen af denne aftale beholder den danske regering ansvaret for afghanernes sikkerhed som beskrevet i afsnit 1 indtil afrejse fra udrejsestedet. Ansvar for de hjemvendende personers sikkerhed og deres personlige ejendele under rejsen påhviler fragtføreren og eventuelt den internationale organisation, der iværksætter rejsen. Den Islamiske Overgangsstat Afghanistan er ansvarlig for deres sikkerhed på afghansk territorium”.